

„Orfú az én Toscanám”

*N*agy Bandó András különleges pacemakert kaphatott pár évvel ezelőtt, olyat, ami nemcsak szívének ritmusát szabályozza, de nagy dózisú energiával is tölti őt folyamatosan. Másként hogyan is bírná az ütemet, amelyet magának diktál? Hisz ír, tárgyal, szavalóversenyen zsűriz, kiállítást nyit meg, könyveket ad ki, fellépésekre jár. A munka rabja és Orfú szerelmese.

– Az ember a sorsa szerint születik, nevelkedik, él egy-egy helyen, és életteret is e szerint választ magának – vallja Nagy Bandó András. – 1982-ben föléptem az Orfú-tónál, aztán körülnéztem, és megtetszett. Pár hétre rá már családotól üdültünk itt. '85-ben megvolt a nyaralónk is a kis tó fölött. Gyökeret eresztettünk. Amikor tavasszal megérkeztünk, fölszakadt belőlünk egy nagy sóhaj, hogy „na, végre!”, a pazar őszből távozva pedig egy másik sóhaj, mivel el kellett mennünk.

Most húsz éve vettünk telket, '91 tavaszán már épült a házuk, ősszel beköltöztünk. Orfú nem falu – fogalom. Valami, amit széppé tesz a környezete, kertvárossá varázsolnak az utcái, terei, fái, a települést ölelő erdei és rétjei, üdülőhellyé emelik a tavai, mediterrán hangulatúvá teszi a turisták. Az orfúiekre éppúgy irigykednek az ide érkezők, mint Toscana vagy Velence lakóira. Szá-

momra ez az alkotás szentélye, melynek legföltettebb zuga a kertünk és a dolgozószobám.

– *E madárdallal teli kert egy üde park. Ez az ihlető-pihenő szigete?*

– Ennyi madár egész Orfűn nincs, főként télen! A magokért cserébe teledalolják a kertünket. Jelenleg nincs se kutyánk, se macskánk, előtte ők voltak a „horgonyaink”, sehova se mozdulhattunk. Most annyi a dolgom, hogy felelőtlenség volna kutyát tartani. De van fecskéfészek a tornác alatt, benne rozsdafarkú költ. Sajnos, a szomszéd macskáit is vonzzák. Itt írom a verseimet, a csönd szüli az írásaimat. Itt készült a nyolc kiadást megért *Sosemvolt Toscana* című regényem, majdnem toscanai környezetben. Tíz év alatt összesen 35 kötet, köztük 15 gyermekkönyv.

– *A gyermekkori élmények, a nosztalgia is befolyásolta a helyszínválasztást?*

– Annyiban igen, hogy deszki srácként lehettem a Maros szerelmese, de síkvidéken éltem. Engem vonzanak a hegyek, a völgyek, a „lenézés” és a „föltekinés”. Mellesleg mindig sportoltam: itt úszom, erdőt járok, mezőn barangolok és futok. Most a Toplica völgyében, föl Vágotpuszta aljáig, régebben más erdei utakon. Ami siralmas: az egykor ácsolt kis fahidak elporladtak, az ösvények szinte eltűntek, nincs gazdája semminek. Futok a Pécsi-tó körül is. Ilyenkor gyűjtöm össze a pa-

naszokat, és hívom rendre a polgármestert. Kátyúk, összetört turista-táblák, telt szemégyűjtők, sárhordás az úton, sártenger a posta melletti „parkolóban”. Magyarázat mindig van, de nem nyugszom! Orfűnek ragyognia kell, másképp nem keltetem jó hírért!

– *Rendszerint hova kalauzolja el vendégeit?*

– Akikre időt szakítok, mindent láthatnak: a Malommúzeumot, a „gombát”, a Kemencés udvart, mind az öt településrészünket, a tavakat, a kilátót, és onnan a panorámát – ájul-tan tátják a szájukat. Fölmegyünk az abaligeti út tetejére, ahonnan lenézhetnek a „porfűi poszterre”, majd Abaliget, barlang, horgászás, esetleg a magyarhertelendi fürdő. Palkó Sanyi bácsi szobrát mindenképp megmutatom, elvégre ő Orfű „teremtője”, kitalálója. Lassan 50 éve, hogy tavakká duzzasztva gátat vettetett a szétfolyó víznek. Előtte fejet kell hajtania mindenkinek! Csodálom, hogy évente egyszer nincs egy orfűi megemlékezés, egy Palkó-napi ünnep. Kellene! Aztán Pécs! Zsolnay Múzeum, Csontváry szentély, meg ami még belefér.

– *Fakanalat is ragad, hogy saját főztjével örvendeztesse meg látogatóit?*

– Mostanában a Muskátliban kötünk ki, mert mindenki medvehagymás ételre vágyik. Én vagy bográcsost főzök, vagy a majoránnás marhapacsnimat készítem.

– *A receptje titkos?*

– Dehogy! Vajban párolt apróhagyma és szeletelt marhalábszár a lelke, jó puhára párolva, kevéske vízzel, kellő mennyiségű majoránnával, végül tejjöllel elhabarva, és spagettivel föladva. Más fűszerek sem ártanak neki.

– *Mi hiányzik még Orfűről? Mivel gazdagodhatna?*

– A most nyíló strand már hiányzik. Egy melegvizes fürdővel rendelkező szálloda nagyon elkelne, hogy télen is vendégeket várhassunk. És a „gazda szeme” – elegendő pénzzel. Polgármesterként, anno, rendszeresen jártam az utcákat, ha hibát találtam, följegyeztem, és azonnal intézkedtem. Itt mindennek tökéletesnek kellene lennie. Ékszerdoboznak, hogy a falu is olyan ragyogó legyen, mint a természeti környezet. Közös érdekünk. A hivatalból nem lehet látni a gondokat. Sok múlik a pénzen, de nem minden. Az akarat is fontos. Aki ide jön, gyönyörködhesen, felhőtlenül – ez a cél, nem más.

– *Ha útra kel itthon vagy külföldre indul, milyen úti célt választ?*

– Alig megyek valahova. Lassan elég nekem Magyarország, még mindig bőven akad, amit nem láttam belőle. És hát itt van Orfű. Hol találok ennél békésebb helyet?

LEJEGYZTE: CSATÓ ANDREA

FOTÓ: MÜLLER NÁNDOR

